Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002052

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 30-05-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цаплюк Олександр Сергійович

2. Oleksandr S. Tsapliuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9083-2331

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 012

Назва наукової спеціальності: Дошкільна освіта

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Дошкільна освіта

Дата захисту: 25-07-2025

Спеціальність за освітою: Дошкільна освіта

Місце роботи здобувача: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9323

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.23.05, 14.23.07, 14.23.09

Тема дисертації:

1. Педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до формування соціокультурної компетентності дітей старшого дошкільного віку

2. Pedagogical Conditions for Preparing Future Educators to Develop the Sociocultural Competence of Older Preschool Children

Реферат/анотація:

1. Об'єктом дослідження є підготовка майбутніх вихователів до формування соціокультурної компетентності в дітей старшого дошкільного віку. Метою дослідження є виокремлення на основі теоретичного аналізу предметного поля, науковий опис та експериментальне дослідження педагогічних умов підготовки майбутніх вихователів до формування соціокультурної компетентності старших дошкільників. Практична значущість дисертаційного дослідження полягає в розробці та апробації моделі, діагностичної та експериментальної методики, розробці трьох елективних курсів «Соціально-комунікативна діяльність дітей дошкільного віку», «Полікультурне виховання в сучасній дошкільній освіті» та «Формування соціокультурної компетентності старших дошкільників», вебінару «Соціокультурна компетентність дітей старшого дошкільного віку: сутність, значення, шляхи формування». Наукова новизна полягає в тому, що в дисертаційній праці вперше було потрактовано феномени україномовної соціокультурної компетентності

дітей старшого дошкільного віку та підготовки майбутніх вихователів до формування соціокультурної компетентності дітей старшого дошкільного віку на основі поєднання дефінітивного аналізу, опрацювання наукової літератури та нормативно-правової бази; здійснено всебічний аналіз та формулювання на основі факторного аналізу педагогічних умов підготовки майбутніх вихователів до формування соціокультурної компетентності в дітей старшого дошкільного віку (впровадження практико-орієнтованого змісту освітнього процесу; забезпечення стійкої мотивації в процесі підготовки майбутніх вихователів; створення розвивального освітнього полікультурного середовища); розроблено й представлено модель формування в здобувачів освіти означеної готовності; на основі виокремлених критеріїв було розроблено експериментальну методику, що передбачала поетапне (інформаційно-підготовчий, мотиваційний, когнітивний, практико-оцінний) формування відповідних теоретичних та практичних знань, переконань, міцної мотиваційної основи для здійснення діяльності з формування соціокультурної компетентності. Результати проведеної експериментальної перевірки дозволяють засвідчити, що наукові положення дисертаційного дослідження мають теоретичне та практичне значення для розвитку дошкільної освіти.

2. The object of the study is the training of future preschool teachers for the development of sociocultural competence in older preschool children. The aim of the research is to identify, through theoretical analysis of the subject area, the pedagogical conditions for preparing future preschool teachers to foster sociocultural competence in older preschoolers, and to provide a scholarly description and experimental investigation of these conditions. The practical significance of the dissertation lies in the development and piloting of a model, diagnostic tools, and experimental methodology, as well as the design of three elective courses: "Social and Communicative Activities of Preschool Children", "Multicultural Education in Contemporary Preschool Pedagogy", and "Developing Sociocultural Competence in Older Preschoolers", along with a webinar titled "Sociocultural Competence of Older Preschool Children: Essence, Significance, and Ways of Formation." The scientific novelty of the research consists in the fact that, for the first time, the dissertation conceptualizes the phenomena of Ukrainian-language sociocultural competence in older preschool children and the training of future preschool teachers to develop such competence. This is achieved through a combination of definitional analysis, study of scholarly literature and regulatory frameworks. A comprehensive analysis and factor-based formulation of pedagogical conditions for training future educators were carried out, namely: (1) implementation of a practice-oriented educational content; (2) ensuring sustained motivation during professional training; (3) creation of a developmental multicultural educational environment. A model was developed and presented for forming the corresponding readiness in future educators. Based on clearly defined criteria, an experimental methodology was constructed involving staged (informational-preparatory, motivational, cognitive, practice-evaluative) development of relevant theoretical knowledge, practical skills, firm motivational foundations, and professional convictions necessary for fostering sociocultural competence. The results of the experimental study confirm that the theoretical propositions and practical outcomes of the dissertation are of significant value for the advancement of preschool education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Цаплюк О.С. Роль дитячої літератури в полікультурному вихованні дітей передшкільного віку. Інноваційна педагогіка. Одеса, 2022. вип.51, т.2., С. 187-189.

- Цаплюк О. Особливості взаємодії педагогічних підходів у полікультурному вихованні. Актуальні питання гуманітарних наук. Вип. 74, том 2, 2024. С. 389-393.
- Цаплюк О. Експериментальна перевірка педагогічних умов підготовки майбутніх вихователів до формування соціокультурної компетентності у старших дошкільників. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки No 5 (364), 2024. С. 152-160.
- Цаплюк О. Специфіка україномовної соціокультурної компетентності старших дошкільників. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи. Вип. 102. 2024. С. 101-104.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U102608

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Іншаков Артур Євгенович

2. Artur Y. Inshakov

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6541-6918

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Трофаїла Наталія Дмитрівна

2. Nataliya D. Trofayila

Кваліфікація: к. пед. н., доц., 13.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9865-6133

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Атрощенко Тетяна Олександрівна

2. Tetiana O. Atroshchenko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4595-1662

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мукачівський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 36246368

Місцезнаходження: вул. Ужгородська, буд. 26, Мукачеве, Мукачівський р-н., 89600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Суятинова Катерина Євгеніївна

2. Kateryna Y. Suiatynova

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0263-4800

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковшар Олена Вікторівна

2. Olena V. Kovshar

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3407-8570

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Гаманюк Віта Анатоліївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Гаманюк Віта Анатоліївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Данченко Тетяна Сергіївна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна